



## Priopćenje za medije

ECA/14/46

Odmah može ići u objavu  
Luxembourg, 22. listopada 2014.

### Revizija u području vanjskog djelovanja EU-a: revizori EU-a skreću pozornost Komisije koja uskoro preuzima dužnost na uporabu mehanizama za spajanje sredstava

„Spajanje sredstava najnoviji je trend u financiranju razvojne politike EU-a. Komisija koja uskoro preuzima dužnost djelovati će pod strogim proračunskim ograničenjima i stoga biti pod velikim pritiskom da s pomoću zajmova u najvećoj mogućoj mjeri iskoristi učinak poluge sredstava EU-a”, riječi su gospodina Karela Pinxtena, člana Suda zaduženog za ovo izvješće. „Iznimno je važno da se spajanje sredstava koristi samo kada Komisija može jasno dokazati njegovu dodanu vrijednost. Ova revizija ukazuje na to da to u prošlosti nije uvijek bio slučaj”, dodao je gospodin Pinxten.

Za gotovo pola projekata koje su revizori ispitali nisu postojali dostatni dokazi kako bi se zaključilo da su bespovratna sredstva bila opravdana. U određenom broju tih slučajeva postojale su naznake da bi se ulaganja izvršila i bez doprinosa EU-a.

Iako je u danas objavljenom izvješću Europskog revizorskog suda izneseno pozitivno mišljenje o uspostavi i općenitoj djelotvornosti spajanja bespovratnih sredstava instrumenta za regionalno ulaganje sa zajmovima financijskih institucija, u njemu je istaknut i niz ključnih pitanja kojima je potrebno posvetiti pozornost što je prije moguće.

**Gospodin Pinxten** osvrnuo se na rizike koji se javljaju kada se spajanje sredstava ne koristi dovoljno promišljeno i oprezno: „Kao prvo, to može dovesti do gubitka razvojnih sredstava EU-a kada se subvencioniraju programi/projekti koji bi se svejedno proveli. Komisija pri uporabi mehanizama za spajanje mora voditi računa o tome da ne postane „sponzor” financijskih institucija. Kao drugo, ako se ne koristi dovoljno oprezno, spajanje sredstava može uzrokovati „dužnički balon” u nekim zemljama trećeg svijeta koje imaju ograničene prihode za servisiranje duga.”

Komisija je izrazila namjeru za daljnjom uporabom mehanizama za spajanje te će to podrazumijevati znatne količine razvojne pomoći u budućim godinama. Na dan 31. prosinca 2013. Komisija je već potpisala ugovore u vrijednosti od preko 1,6 milijardi eura za instrumente za regionalno ulaganje.

Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na [www.eca.europa.eu](http://www.eca.europa.eu).

## ECA Press

Damijan Fišer – Službenik za odnose s medijima

12, rue Alcide De Gasperi – L – 1615 Luxembourg

Tel.: (+352) 4398 45410 Mob.: (+352) 621 55 22 24

E-pošta: [press@eca.europa.eu](mailto:press@eca.europa.eu) @EUAuditorsECA Youtube: EUAuditorsECA

[eca.europa.eu](http://eca.europa.eu)

## Napomena za urednike:

Sud tijekom cijele godine objavljuje tematska izvješća u kojima se prikazuju nalazi odabranih revizija određenih proračunskih područja EU-a ili tema povezanih s upravljanjem.

U ovom tematskom izvješću pod nazivom „**Djelotvornost spajanja bespovratnih sredstava instrumenata za regionalno ulaganje sa zajmovima financijskih institucija za potporu vanjskim politikama EU-a**” ispituje se uspostava i upravljanje instrumentima za ulaganja te jesu li se uporabom mehanizama za spajanje sredstava ostvarile očekivane koristi.

Od 2007. godine Komisija je uspostavila osam instrumenata za regionalno ulaganje kojima je obuhvaćeno čitavo područje vanjskog djelovanja Komisije. Tim se instrumentima bespovratna sredstva financirana europskim razvojnim fondovima i općim proračunom EU-a kombiniraju sa zajmovima, uglavnom iz europskih institucija za financiranje razvoja. U nekim slučajevima izravne doprinose daju i države članice EU-a. Spajanje sredstava osmišljeno je posebice kako bi se riješilo pitanje prilika za ulaganje, obično u pogledu velikih infrastrukturnih projekata koji bi mogli biti održivi, ali koji ne privlače dovoljno sredstava iz tržišnih izvora.

Revizijom koju je proveo Sud utvrđeno je da je spajanje bespovratnih sredstava instrumenata za regionalno ulaganje sa zajmovima financijskih institucija za potporu vanjskim politikama EU-a općenito bilo djelotvorno. Sud je zaključio da su instrumenti za regionalno ulaganje bili dobro uspostavljeni, ali da nisu u potpunosti ostvarene moguće koristi spajanja sredstava zbog određenih nedostataka u Komisijinom upravljanju.

## U izvješću su iznesene sljedeće preporuke:

1. Komisija bi trebala osigurati da se dodjela sredstava EU-a temelji na dokumentiranoj procjeni dodane vrijednosti koja proizlazi iz bespovratnih sredstava, u smislu postizanja razvojnih ciljeva EU-a, kao i ciljeva u vezi s politikom susjedstva i proširenjem. Komisija bi pri tome trebala:

- a) osigurati usvajanje i provedbu prikladnih smjernica kako bi se Komisijina uključenost usmjeravala u svim fazama procesa odobravanja i praćenja
- b) preuzeti proaktivnu ulogu u određivanju i odabiru projekata, posebice na razini delegacija EU-a
- c) osigurati da se zahtjevi za bespovratnu pomoć, koji se za konačno odobrenje podnose izvršnim odborima, odnose samo na dobro razrađene projekte te da sadržavaju potpune informacije. Preciznije, u zahtjevima za bespovratna sredstva trebala bi biti detaljno obrazložena potreba za bespovratnim sredstvima, kao i njihova dodana vrijednost te treba biti pojašnjeno kako su utvrđeni navedeni iznosi
- d) skratiti prosječno trajanje procesa odobravanja obavljanjem procjene sustavne potrebe za privremenim odobrenjima.

2. Komisija bi trebala isplatiti sredstva samo kada korisnici ta sredstva stvarno i trebaju.

3. Komisija bi trebala poboljšati praćenje korištenja bespovratnih sredstava EU-a. Komisija bi pri tome trebala:

- a) koristiti okvir mjerenja rezultata koji uključuje pokazatelje za praćenje učinka bespovratnih sredstava EU-a
- b) pružiti jasne upute delegacijama EU-a o njihovoj ulozi u praćenju potpore EU-a za projekte u kojima su upotrijebljena kombinirana sredstva
- c) u postupak praćenja usmjerenog na rezultate uključiti Infrastrukturni uzajamni fond EU-a i Afrike i prilagoditi metodologiju takvog praćenja posebnim značajkama spajanja sredstava.

4. Komisija bi trebala dodatno poraditi na osiguravanju prikladne vidljivosti financiranja EU-a određivanjem jasnih uvjeta za vidljivost za financijske institucije te zahtijevanjem od delegacija EU-a da budu uključene u aktivnosti osiguravanja vidljivosti.